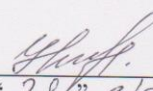


Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Кафедра хімії та фармації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

 доц. Іванишук С.М.
“28” січня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФАРМАЦЕВТИЧНІ ОСНОВИ ТОКСИКОМАНІЇ ТА НАРКОМАНІЇ

спеціальність 226 Фармація, промислова фармація
освітня програма Фармація, промислова фармація
факультет Медичний

2018 – 2019 навчальний рік

Робоча програма «Фармацевтичні основи токсикоманії та наркоманії»
спеціальність 226 Фармація, промислова фармація, освітня
програма Фармація, промислова фармація

Розробник:

Іванищук Світлана Миколаївна – доцент кафедри хімії та фармації,
кандидат фізико-математичних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри хімії та фармації

Протокол від “ 28 ”січня 2019 року № 12

Завідувач кафедри хімії та фармації



(підпис)

(Іванищук С.М.)
(прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань <u>22 Здоров'я людини</u>	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність <u>226 Фармація, промислова фармація</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 105		II семестр	II семестр
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,56 самостійної роботи студента – 3,3	Ступінь вищої освіти: бакалавр	24 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		22 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		59 год	99 год.
		Види контролю	
		залік	залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1 : 1,28

для заочної форми навчання – 1 : 16,5

2. Пояснювальна записка

Мета курсу:

Вивчення причин виникнення механізмів формування клінічних проявів залежності від психоактивних речовин (ПАР), загальних принципів профілактики наркоманії, токсикоманії та алкоголізму.

Завдання курсу:

Теоретичні:

1. Дати визначення наркологічної токсикології, як розділу клінічної токсикології, понять «наркоманія», «токсикоманія», «наркотики», «психотропна речовина», прекурсори.
2. Ознайомити студентів з хімічними та фізико-хімічними властивостями органічних та неорганічних речовин, біохімічними перетвореннями, що відбуваються в організмі під дією психоактивних речовин і алкоголю.
3. Ознайомити студентів з можливими шляхами попадання до організму ПАЗ, їх токсикокінетику та токсикодинаміку, основні закономірності поведінки хімічних речовин екзогенного характеру в організмі людини, вплив зазначених процесів на результати хіміко-токсикологічного аналізу.
4. З'ясувати систему лікування наркоманії та токсикоманії в Україні та світі, загальні принципи профілактики наркоманії, токсикоманії та алкоголізму.

Практичні:

1. Сформувати у студентів вміння проведення первинної діагностики наркотичної інтоксикації за зовнішніми симптомами та організувати першу долікарську допомогу при гострих отруєннях.
2. Сформувати у студентів вміння коректного відбору об'єктів хіміко-токсикологічного аналізу при інтоксикаціях різними групами наркотичних та психотропних речовин з урахуванням основних закономірностей поведінки їх в організмі (шляхи надходження, розподіл, кумуляція, метаболізм та виведення).
3. Навчити використовувати набуті знання для пропагування здорового способу життя, на основі розуміння незворотних порушень організму в результаті зловживання наркотичними та психотропними речовинами.
4. Сформувати вміння в рамках системи боротьби з наркоманією і токсикоманією вести профілактичну роботу на робочому місці і в суспільстві в цілому.

Компетентності

Загальні компетентності спеціальності (ЗК)

ЗК₂. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК₄. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим

ЗК₉. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК₁₅. Здатність визначати лікарські засоби та їх метаболіти у біологічних рідинах та тканинах організму, проводити хіміко-токсикологічні дослідження з метою діагностики гострих отруєнь, наркотичного та алкогольних сп'янінь.

Програмні результати навчання згідно з вимогами освітньої програми:

ПРЗ 1. Знання норм санітарно-гігієнічного режиму, вимог техніки безпеки та охорони середовища при здійсненні професійної діяльності. Знання гуманістичних і етичних засад соціальної взаємодії в професійній діяльності.

ПРЗ 12. Знання методик, рекомендованих для визначення лікарських засобів та їх метаболітів у біологічних рідинах та тканинах організму для проведення хіміко-токсикологічних досліджень з метою діагностики гострих отруєнь, наркотичного та алкогольних сп'янінь.

ПРУ 1. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності, дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму, вимог техніки безпеки та охорони середовища при здійсненні професійної діяльності. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

ПРУ 18. Визначати переваги та недоліки лікарських засобів різних фармакологічних груп з урахуванням їх біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей. Рекомендувати споживачам лікарські засоби та товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних захворювань.

Міждисциплінарні зв'язки

Курс загальної та неорганічної хімії – теорія хімічного зв'язку, кінетика хімічної реакції, окисно-відновні процеси, біологічна роль.

Органічна хімія – класи органічних речовин, їх властивостей, застосування; гетероциклічні сполуки, їх використання; гетероциклічні сполуки, їх використання в медицині та немедицине застосування.

Фізична і колоїдна хімія – властивості розчинів, колоїдні системи, термодинаміка.

Біохімія – біологічні системи людського організму, біохімічні перетворення, метаболізм різних психоактивних речовин.

Анатомія – весь курс.

Зміст дисципліни

Вступ. Термінологія в наркології. Класифікація наркотичних і психоактивних речовин. Загальні принципи діагностики, лікування та профілактика наркоманій і токсикоманій.

Термінологія наркології: наркологія, наркотики, наркотичні речовини (три критерії), психоактивна речовина (ПАР), токсикоманії, наркоманії.

Великий наркотичний синдром, його складові. Психічна залежність, фізична залежність, абстиненція, толерантність, токсикологічна інтоксикація.

Класифікація наркотичних і психоактивних речовин.

Наркотичні і психоактивні речовини рослинного походження: канабіноїди, опіати, кокаїн, атропін, ефедрин, нікотин, кофеїн, диметилтриптамін (ДМТ), ергін (ЛСА), етанол.

Напівсинтетичні наркотичні і психоактивні речовини: героїн (діацетилморфін), діонин – похідні опію; фенілалкіламіни – ефедрон,

псевдоефедрин, норефедрин; похідні лізергінової кислоти – ЛСД (діетиламін лізергінової кислоти).

Синтетичні наркотичні і психоактивні речовини: опіоди, похідні фенілалкіламіну, транквілізатори і нейролептики, снодійні засоби, антипсихотичні засоби.

Класифікація за ступенем обмеження та обігу психоактивних речовин. Прекурсори. «Перелік наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів», списки переліку.

Класифікація за специфікою дії: гіпнотичні засоби (депресанти), стимулюючі засоби; психотоміметики.

Класифікація токсичних речовин за фізико-хімічними властивостями: леткі речовини, нелеткі речовини.

Стадії наркоманії. Етапи та методи лікування наркоманій і токсикоманій. Дезінтоксикація. Замісна підтримуюча терапія (ЗПТ). Психотерапія. Методи активної детоксикації.

Організація наркологічної допомоги в Україні. Загальні принципи діагностики наркоманій і токсикоманій. Основні структурні одиниці наркологічної допомоги населенню в Україні.

Диспансерізація хворих.

Основні методи діагностики наркоманій і токсикоманій: клінічна діагностика, лабораторна діагностика (аналітична діагностика, біохімічна діагностика). Скринінгові методи аналізу (попередній аналіз).

Епідеміологія, профілактика та методи боротьби з алкоголізмом, наркоманією, токсикоманією.

Зростання немедичного вживання психоактивних речовин.

Правовий метод боротьби з наркоманією. Основні міжнародні договори з контролю над наркотиками і ПАР. Координаторські структури в Україні та їхня діяльність.

Кримінальна відповідальність за злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.

Профілактична робота в суспільстві з попередження алкоголізму, наркоманії і токсикоманії.

Фармацевтичні аспекти та основи профілактики алкоголізму.

Алкоголізм: поняття та визначення.

Алкоголь: хімічна та токсикологічна характеристика. Лікарські засоби, що містять алкоголь.

Сурогати алкоголю. Фізико-хімічні властивості та показники токсичності основних спиртів, що входять до складу алкогольних напоїв.

Різновиди етилового спирту. Біотрансформація етанолу. Отруєння.

Етиленгліколь, пропіленгліколь. Їх біотрансформація. Токсична дія продуктів метаболізму.

Метанол. Токсична дія у результаті біотрансформації в організмі.

Токсикокінетика етанолу. Класифікація алкогольного сп'яніння за концентрацією етанолу в крові.

Токсикокінетика етанолу. Фаза неспецифічної дії, фаза специфічної дії.

Дія на центральну нервову систему, дія на слизові оболонки ротової порожнини, дія на ШКТ, печінку.

Зловживання алкоголем при вагітності. Алкогольний синдром плода (АСП).

Дія на серцево-судинну систему, імунну систему. Взаємодія етанолу з лікарськими засобами. Сивушні масла та їх токсична дія.

Застосування етанолу.

Алкоголізм. Класифікація алкоголізму за клінічними стадіями розвитку захворювання. Характеристика стадій.

Клінічна картина отруєнь етанолом, метанолом, етиленгліколем.

Перша допомога при отруєннях алкоголем.

Профілактика алкоголізму, основні задачі та етапи профілактики.

Фармацевтичні аспекти та основи профілактики тютюнопаління.

Нікотин, його природне походження. Загальна характеристика ніотинової залежності, її стадії. Історія поширення тютюнопаління. Застосування тютюну у деяких галузях господарської діяльності.

Форми використання тютюну як зловживання.

Токсична дія нікотину. Симптоми отруєння. Негативний вплив тютюнопаління на організм. Пасивне тютюнопаління.

Ознаки гострого отруєння ніотином. Симптоми хронічного ніотинового отруєння.

Перша допомога при отруєнні ніотином. Невідкладна допомога.

Формакологічне лікування ніотинової залежності: таблетки, ніотиновий пластир, спреї. Методи профілактики тютюнопаління. Державна політика України щодо боротьби з тютюнопалінням.

Фармацевтичні аспекти вживання опіатів та залежності від них. Основи профілактики.

Загальна характеристика наркотичних речовин: опіати, опіоди. Рослинні джерела опіатів. Історія вживання опіатів.

Медичне використання опіатів. Види опію, який використовують в медицині.

Токсична дія та метаболізм опіатів.

Причини інтоксикацій. Фізіологічна дія опіатів на системи організму.

Наслідки регулярного прийому опіатів, симптоми опійного сп'яніння, морфінізму.

Опійний абстинентний синдром, його фази.

Способи вживання опіатів. Метаболізм опіатів.

Перша допомога при отруєнні опіатами.

Антидотна терапія, використання антагоністів конкурентного типу. Метадонова (замісна) терапія.

Профілактика отруєнь опіатами.

Характеристика окремих представників групи опіатів, їх фармакологічна дія, використання у медицині: морфін, кодеїн, дезоморфін (наркотик «крокодил»), героїн, омнопон, фентаніл.

Фармацевтичні аспекти та основи профілактики вживання кокаїну і залежності від нього.

Кокаїн. Список №2 Конвенції ООН. Історія вживання кокаїну.

Синтез кокаїну. Медичне використання кокаїну. Внесення кокаїну до списку заборонених речовин (ООН – 1963 р.).

Фізико-хімічні властивості кокаїну. Рослинна сировина, хімічний склад, фізичні властивості.

Наркотичні засоби коки та застосування кокаїну: листя коки, паста кокаїну, кокаїну гідрохлорид, кокаїну основа (крек), «спідбол», «коричневий кокаїн», «чорний кокаїн», «людина-контейнер».

Токсична дія кокаїну на організм людини. Виділення кокаїну з організму.

Дія кокаїну на організм людини, ознаки споживання кокаїну.

Симптоматика відміни.

Методи лікування кокаїнової залежності. Методи профілактики.

Фармацевтичні аспекти вживання канабіноїдів і залежність від них. Основи профілактики.

Канабіс. Список №1 Постійного комітету за контролем наркотиків.

Історія вживання канабіноїдів.

Маріхуана, гашиш.

Хімічний склад канабіноїдів. Канабінол (КБ), канабідол (КБД). Синтетичні речовини, структурні аналоги, що мають подібні фармакологічні ефекти (некласичні канабіноїди).

Характеристика деяких природних канабіноїдів: маріхуана, гашиш, гашиш на олія, банг, ганжа, сімсемілла, курильні суміші (спайси).

Способи застосування наркотичних засобів з коноплі. Застосування канабіноїдів в медицині: при онкозахворюваннях, хворобі Альцгеймера, анорексії, проти блювотний засіб.

Токсикологічна дія канабіноїдів на організм людини. Ознаки споживання наркотичних засобів з коноплі. Токсикокінетика. Методи лікування залежності від канабіноїдів. Методи профілактики.

Фармацевтичні аспекти вживання галюциногенів, амфетамінів та залежності від них.

Мотиви виникнення наркоманії. Наркоманія як проблема в Україні та світі.

Амфетаміни. Характеристика деяких представників: фенілалкіламіни, мескалін. Похідні амфетаміну і метамфетаміну, деякі токсикометричні та токсикокінетичні показники. Фізико-хімічні властивості.

Амфетаміни – психотропні стимулятори.

Похідні амфетаміну – галюциногени. Характеристика деяких галюциногенів: МДМА, ДОБ, ДОМ/СТР, ДОХ.

Токсична дія галюциногенів, токсикокінетика. Основні метаболіти.

Невідкладна допомога при отруєннях амфетамінами та метамфетамінами.

Дисоціативні психоактивні речовини: ЛСД, псилоцин, фенциклідин, кетамін.

Історія використання ЛСД. Способи застосування ЛСД, токсикокінетика.

Фенциклідини. Історія вживання. Дія на організм людини, токсикокінетика.

Кетамін. Зловживання кетаміном, токсикокінетика, фази отруєння.

Декстрометорфан. Історична довідка. Медичне застосування, зловживання декстрометорфаном. Клінічна картина при зловживаннях.

Вживання психотропних препаратів та залежності від них. Фармацевтичні аспекти та основи профілактики.

Токсикологічне значення основних груп психотропних лікарських засобів. Класифікація психотропних засобів.

а) Транквілізатори – похідні 1,4-бензодіазепіну.

Основні представники, медичне застосування. Дія на організм. Хімічні властивості. Поведінка транквілізаторів в організмі. Основні напрямки метаболізму.

Отруєння бензодіазепінами, три ступеня отруєння, перша допомога.

Антидотна терапія при отруєнні.

б) Нейролептики – похідні фенотіазіну.

Основні представники та їх медичне застосування: аміназин, діпразин, тизерцин. Порушення організму при вживання.

Ознаки отруєння.

Хімічні властивості фенотіазинів.

Основні напрямки метаболізму. Принципи лікування гострих отруєнь нейролептиками.

в) Снодійні засоби – похідні барбітурової кислоти.

Основні представники та їх дія на організм.

Медичне застосування. Дози барбітуратів небезпечні для життя. Вплив барбітуратів на організм дитини.

Механізм токсичної дії. Ознаки передозування. Чотири клінічні стадії інтоксикації. Вплив барбітуратів на серцево-судинну систему; трофічні розлади, порушення функцій шлунково-кишкового тракту.

Діагностика сп'яніння снодійними.

Прояви абстинентного синдрому при зловживання снодійними.

Лікування гострого отруєння, заходи першої допомоги. Профілактика повторного отруєння.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні питання наркоманій та токсикоманій. Тютюнопаління, алкоголізм.							Змістовий модуль 1. Загальні питання наркоманій та токсикоманій. Тютюнопаління, алкоголізм. Фармацевтичні аспекти та профілактика вживання наркотичних та психоактивних речовин					
Тема 1 Термінологія в наркології. Класифікації наркотичних і психоактивних речовин	7	2	2			3	7	2				5
Тема 2. Стадії наркоманії. Етапи та методи лікування наркоманій і токсикоманій	7	2				5	5					5
Тема 3. Організація наркологічної допомоги в Україні. Загальні принципи діагностики наркоманій і токсикоманій. Епідеміологія, профілактика	7	2	2			3	10					3
Тема 4. Фармацевтичні аспекти тютюнопаління. Токсична дія, симптоми отруєння	7	2	2			3		2				5
Тема 5. Алкоголізм: поняття та визначення. Хімічна та токсикологічна характеристика, клініка алкоголізму	7	2	2			3						6
Тема 6. Перша допомога, методи детоксикації при отруєнні тютюном і алкоголем. Перша допомога. Методи профілактики	7	2	2			3	6					6
Разом за змістовим модулем 1	42	12	10			20						
Змістовий модуль 2. Фармацевтичні аспекти та профілактика вживання наркотичних та психоактивних речовин												
Тема 7. Фармацевтичні	9	2	2			3+2	11		2			11

аспекти вживання опіатів, залежності від них та профілактика.												
Тема 8 Фармацевтичні аспекти вживання кокаїну, основи профілактики, залежність від кокаїну.	9	2	2			3+2	11					11
Тема 9. Фармацевтичні аспекти та основи профілактики при вживанні галюциногенів, амфетамінів та залежності від них.	10	2	2			3+3	11					11
Тема 10. Канабіноїди. Фармацевтичні аспекти вживання канабіноїдів. Методи профілактики та лікування.	13	2	2			3+6	16					3+11
Тема 11. Токсикологічне значення основних груп психотропних лікарських засобів. Транквілізатори, фармацевтичні аспекти вживання.	13	2	2			3+6	11					11
Тема 12. Нейролептики. Снодійні засоби. Дія на організм. Перша допомога при лікуванні.	9	2	2			3+2	11					11
Разом за змістовим модулем 2	62	12	12			39						
Усього годин	105	24	22			59	105	2	4			99

ЗМІСТОВІ МОДУЛІ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

для денної форми навчання

II семестр

Змістовий модуль 1. Загальні питання наркоманій та токсикоманій.
Тютюнопаління, алкоголізм.

Лекційний модуль

1. Термінологія в наркології. Класифікації наркотичних і психоактивних речовин. (2 год.)
2. Стадії наркоманії. Етапи та методи лікування наркоманій і токсикоманій. (2 год.)
3. Організація наркологічної допомоги в Україні. Загальні принципи діагностики наркоманій і токсикоманій. Епідеміологія, профілактика. (2 год.)
4. Фармацевтичні аспекти тютюнопаління. Токсична дія, симптоми отруєння. (2 год.)
5. Алкоголізм: поняття та визначення. Хімічна та токсикологічна характеристика, клініка алкоголізму. (2 год.)
6. Перша допомога, методи детоксикації при отруєнні тютюном і алкоголем. Перша допомога. Методи профілактики. (2 год.)

Практичний модуль.

1. Термінологія в наркології. Класифікація наркоманій і токсикоманій. Етапи, методи лікування. (2 год.)
2. Міжнародні організації та правові документи по боротьбі з наркоманіями і токсикоманіями. (2 год.)
3. Нікотинова залежність. Перша допомога, методи детоксикації. (2 год.)
4. Алкоголізм. Алкоголь: хімічна та токсикологічна характеристика. (2 год.)
5. Клінічна картина отруєнь алкоголем. Перша допомога, методи детоксикації при отруєнні тютюном та алкоголем. Методи профілактики. (2 год.)

Модуль самостійної роботи

1. Підготовка до семінарських занять. (10 год.)
2. Опрацювання теми «Методи профілактики тютюнопаління. Державна політика України щодо боротьби з тютюнопалінням». (4 год.)
3. Підготовка рефератів за обраними темами. (6 год.)

Підсумкова тека:

1. Контрольні питання.
2. Теми рефератів.

Змістовий модуль 2. Фармацевтичні аспекти та профілактика вживання наркотичних та психоактивних речовин

Лекційний модуль

1. Фармацевтичні аспекти вживання опіатів, залежності від них та профілактика. (2 год.)
2. Фармацевтичні аспекти вживання кокаїну, основи профілактики, залежність від кокаїну. (2 год.)
3. Фармацевтичні аспекти та основи профілактики при вживанні галюциногенів, амфетамінів та залежності від них. (2 год.)
4. Канабіноїди. Фармацевтичні аспекти вживання канабіноїдів. Методи профілактики та лікування. (2 год.)
5. Токсикологічне значення основних груп психотропних лікарських засобів. Транквілізатори, фармацевтичні аспекти вживання. (2 год.)
6. Нейролептики. Снодійні засоби. Дія на організм. Перша допомога при лікуванні. (2 год.)

Практичний модуль

1. Опіати. Вживання опіатів. Вплив на організм. Методи лікування і профілактики. (2 год.)
2. Фармацевтичні аспекти вживання кокаїну, залежність від кокаїну, методи лікування і профілактики. (2 год.)
3. Галюциногенні наркотики, амфетаміни та залежності від них. Токсикологія галюциногенів та дисоціативних психоактивних речовин. (2 год.)
4. Канабіноїди. Їх застосування, токсична дія. Методи профілактики. (2 год.)
5. Психотропні лікарські препарати. Транквілізатори, основні представники, дія на організм. Методи лікування від залежності. (2 год.)
6. Лікарські речовини: нейролептики, снодійні засоби. Лікування отруєнь. (2 год.)

Модуль самостійної роботи

1. Підготовка до семінарських занять. (18 год.)
2. Опрацювання теми «Основні представники психотропних речовин та транквілізаторів». (6 год.)
3. Опрацювання теми «Лікарські препарати на основі канабіноїдів». (6 год.)
4. Підготовка рефератів за обраними темами. (9 год.)

Підсумкова тека:

1. Теми рефератів.
2. Підсумкові тести.

ЗМІСТОВІ МОДУЛІ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

для заочної форми навчання

Змістовий модуль 1. Загальні питання наркоманій та токсикоманій. Тютюнопаління, алкоголізм. Фармацевтичні аспекти та профілактика вживання наркотичних та психоактивних речовин

Лекційний модуль

1. Термінологія в наркології. Класифікації наркотичних і психоактивних речовин. Загальні принципи діагностики наркоманій і токсикоманій. Профілактика. (2 год.)

Практичний модуль

1. Фармацевтичні аспекти тютюнопаління та алкоголізму. Організація наркологічної допомоги в Україні. (2 год.)
2. Фармацевтичні аспекти вживання опіатів, канабіноїдів, психотропних лікарських засобів. (2 год.)

Модуль самостійної роботи

I. Опрацювання тем: 83 год.

1. Стадії наркоманій. Етапи та методи лікування наркоманій і токсикоманій.
2. Епідеміологія, профілактика та методи боротьби з алкоголізмом, наркоманією та токсикоманією в Україні та світі.
3. Правовий метод боротьби з наркоманією на міжнародному рівні та в Україні.
4. Нікотин: формула, властивості, токсична дія. Історія поширення тютюнопаління у народному господарстві.
Форми вживання тютюну. Методи профілактики тютюнопаління.
5. Алкоголізм: поняття та визначення. Фізико-хімічні властивості та показники токсичності спиртів, що містяться у складі алкогольних напоїв та сурогатів алкоголю. Токсикокінетика спиртів. Токсикокінетика етанолу. Сивушні масла.
6. Перша допомога, методи детоксикації при отруєнні тютюном і алкоголем.
7. Опіати, їх характеристика. Фармацевтичні аспекти вживання опіатів, залежності від них та профілактика.
8. Фармацевтичні аспекти вживання кокаїну. Залежність від них. Основи профілактики.
9. Фармацевтичні аспекти вживання галюциногенів, амфетамінів та залежності від них. Профілактичні заходи.
10. Основні групи психотропних лікарських засобів. Токсична дія, метаболізм.
11. Транквілізатори, медичний аспект. Метаболізм.
12. Нейролептики. Снодійні засоби, дія на організм. Перша допомога при отруєнні.

II. Підготовка до практичних занять – 6 год.

III. Написання рефератів – 10 год.

Підсумкова тека:

1. Контрольні питання.
2. Теми рефератів.

Методи навчання

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього хіміка з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання: робота в малих групах, опрацювання дискусійних питань, дослідницьке навчання, моделювання проблемного навчання.

Лекції, лабораторні роботи, самостійна та індивідуальна робота.

Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному та письмовому (підсумковий), практичному (поточний) і тестовому (проміжний) контролю.

Критерії оцінювання знань та вмінь студентів під час підсумкового контролю знань (залік) з дисципліни

«Фармацевтичні основи токсикоманії та наркоманії»

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів, що визначені в ХДУ.

Академічні успіхи студента оцінюються за шкалою, яка застосована в ХДУ з обов'язковим проведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
відмінно	90-100	A	Студент оволодів загальними науко-теоретичними основами з дисципліни. Може оперувати термінологією, та формулювати дефініції. Студент має глибокі системні знання з питань біохімічних перетворень психоактивних речовин, токсикокінетики та токсикодинаміки, основних закономірностей поведінки хімічних речовин екзогенного характеру в організмі людини. Знає клінічні прояви токсичного і наркотичного отруєння. Студент засвоїв правову базу та систему лікування наркоманії та токсикоманії в Україні та світі, загальні принципи профілактики наркоманії, токсикоманії та алкоголізму.
добре	82-89 74-81	B C	Студент має ґрунтовні знання з дисципліни. Оперує термінологією, дає визначення, володіє системою знань з біохімічних перетворень психоактивних речовин. Володіє питаннями, токсикокінетики та токсикодинаміки, клінічних проявів впливу наркотичних і психоактивних речовин тощо. Допускає несуттєві неточності при викладенні змісту. Має складнощі зі структуруванням змісту, що винесений на самостійне опрацювання.
задовільно	64-73 60-63	D E	Студент знає основні теми дисципліни, але має прогалини в знаннях теоретичного курсу, допускає суттєві неточності при виконанні практичних завдань, не достатньо сформоване вміння мислити самостійно.
незадовільно з можливістю повторного складання	35-59	FX	Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, понятійним апаратом. Не вміє викласти матеріал курсу.
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	1-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу; не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів з дисципліни «Фармацевтичні основи токсикоманії та наркоманії»

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів, що визначені в ХДУ.

Академічні успіхи студента оцінюються за шкалою, яка застосована в ХДУ з обов'язковим проведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
відмінно	90-100	A	Студент має стійкі навички роботи з підручниками та науковими джерелами. Здатний самостійно здобувати глибокі, міцні і системні знання фактів, понять, фармацевтичних та хімічних аспектів токсикоманії та наркоманії. Уміє усвідомлено застосовувати знання для доказів своєї думки. Володіє умінням творчо-пошукової діяльності, презентаційною подачею результатів дослідження.
добре	82-89 74-81	B C	Студент має стійкі навички роботи з підручниками та науковими джерелами. Здатний самостійно здобувати знання фактів, понять тощо, проте може допускати несуттєві неточності у поясненнях самостійно опрацьованого матеріалу.
задовільно	64-73 60-63	D E	Студент має складнощі з розумінням деяких понять та аспектів хімічного чи фармацевтичного плану, або самостійна робота виконана в неповному обсязі, але не менше, ніж 50 % завдань.
незадовільно	35-59	FX	Студент має фрагментарні знання з теми самостійної роботи, не дає оцінки зв'язку історичного явища у контексті історичного розвитку людства, недостатньо володіє науковою термінологією; не надав протоколу виконання самостійної роботи.
незадовільно	1-34	F	Студент не володіє змістом теми самостійної роботи, не володіє науково-методичною і історичною термінологією, не надав звіту з самостійної роботи.

Критерії оцінювання студентів на практичних заняттях з дисципліни «Фармацевтичні основи токсикоманії та наркоманії»

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів, що визначені в ХДУ.

Академічні успіхи студента оцінюються за шкалою, яка застосована в ХДУ з обов'язковим проведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
відмінно	90-100	A	- Студент має ґрунтовні знання з теоретичного матеріалу за темою практичного заняття, може чітко формулювати поняття та визначення, висвітлювати клінічні ознаки, метаболічні процеси, що відбуваються в організмі при даній категорії захворювань. Володіє класифікацією медичних препаратів, що містять наркотичні речовини. Студент виконує письмове завдання, приймає участь в обговоренні питань та веденні дискусій, здатний виконувати завдання частково-пошукового характеру та робити доповіді за темою дослідження.
добре	82-89 74-81	B C	- Студент в цілому володіє теоретичним матеріалом за темою, здійснив письмову підготовку відповідно до вимог. Проте здатний самостійно приймати участь у виконанні завдань репродуктивного характеру, творчі завдання виконує за допомогою викладача, допускає незначну кількість помилок при виконанні письмових завдань.
задовільно	64-73 60-63	D E	- Студент має фрагментарні знання з теми практичної роботи, не достатньо орієнтується в системі понять дисципліни у цілому. Письмова підготовка завдань самостійної роботи не достатня, але виконана не менше, ніж на 50%. Участі у дискусії не приймає.
незадовільно	35-59 1-34	FX F	- Відповіді і завдання відзначаються поверховістю або не вірні. Теоретичний матеріал засвоєний фрагментарно, необхідні практичні уміння не сформовані. Більшість письмових завдань не виконані.

Рекомендована література

Базова (основна)

1. Баюрка С.В. Фармацевтичні аспекти тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії і токсикоманії / С.В. Баюрка, В. С.Бондар, С.А.Карпушина, О.Г. Погосян С.М. Полуян, В.І. Степаненко, З.В. Шовкова, К.Ю.Нетьосова. – Харків, 1977 р. – 203 с.
2. Туркевич М., Владзімірськ О., Лесик Р. Фармацевтична хімія. Підручник. – Вінниця: Нова книга, 2003 – 464 с.
3. Рубцов М.В., Байчиков А.Г. Синтетические химико-фармацевтические препараты. – М.: Медицина, 1971. – 328 с.
4. Максимова Н.Ю. Психологическая профилактика алкоголизма и наркоманий несовершеннолетних: Учебное пособие для ВУЗ. Серия: Підручники «Фенікса». Издательство «Мир книги», М.: 2001. – 384 с
5. Шабанов П.Д., Штакельберг О.Ю. Наркомании: патопсихология, клиника, реабилитация. – СПб. 2000.

Допоміжна

1. Фармацевтична хімія / За аг. ред. П.О.Безуглого. – Вінниця, Нова книга, 2003. – 560 с.
2. Максимова Н., Мілютина К., Піскун В. Життя та здоров'я. Навчальний посібник для 8 (9) класу загальноосвітньої школи. – Київ: Знання, 1998. – С.138-140.

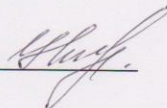
Інформаційні ресурси

1. Наркоманії та токсикоманії. Основи медичних знань та здорового способу життя – Підручники для студентів онлайн. <https://stud.com.ua>meditisina>narcom>
2. Підручники для студентів онлайн (info{at}stud.com.ua) 2015 – 2019.
3. <http://www.psychiatry.ua//articles/paper041.htm>.
4. Сердюк О.О. Навчально-методичний комплекс із соціології наркотизму. [Електронний ресурс]// Новини української психіатрії. – Харків, 2002. – Режим доступу: <http://www.psychiatry.ua//articles/paper072.htm/>

Зміни та доповнення до робочої програми
2019-2020 н.р.

Доповнень та змін немає.

Протокол № 2
від « 2 » 09 2019р.

Завідувач кафедри 

_____ н.р.

Протокол № ____
від « ____ » _____ 200_р.

Завідувач кафедри _____

_____ н.р.

Протокол № ____
від « ____ » _____ 200_р.

Завідувач кафедри _____